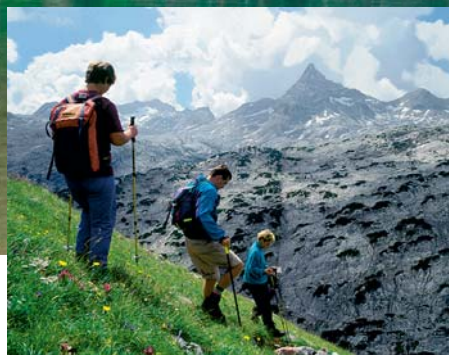

Baierimaa – retk mägede nõlvadel, tipus ja koobastes

Tekst: **Daisy Lappard**
Fotod: **Daisy Lappard** ja **erakogu**

Berchtesgaden on piirkond Baierimaa Alpides ja saanud oma nime sealse linnakese järgi. See on maa, mis lum-mab oma mägede, alpiaasade ja sügavate metsadega. Kaunid vaated igal sammul on vaid üks põhjus, miks seda paika külastada.

Puhkusepaigana sobib see eelkõige neile, kes naudivad loodust ja aktiivset tegevust. Siin on küllaldaselt tähistatud matkaradu, mida saab läbida nii jalutades kui ka rattaga sõites. Matkaradade raskustasemed ja pikkused on väga erinevad. Leidub tund-paar kestvaid kergeid teekondi, mis sobilikud ka pensionäridele, aga on ka radasid, millel sportlikum rändaja leiab tegevust päevadeks. Talvisel ajal on mäenõlvad lumelaudurite ja suusatajate päralt, kuid olemas on ka 4 km pikkune kelgurada. Mäed pakuvad suurepäraseid vaateid ja külakesed on täis hubaseid puhkemaju, kus hinge tömmata. Kui värske õhk ja liikumine kere heledaks teeb, siis mõnu-

Königssee järv asub merepinnast üle 600 meetri kõrgusel ja on 190 meetrit sügav.

sa söögikoha leidmine on imelihtne. Iga väiksema külake teab, kuidas teelisi kositada. Kohalikud armastavad üle kõige valgeid vorste (*Weißwurst*), soolakringleid (*Bretzel*), purustatud pannkooke (*Kaiserschmarrn*) ja valget nisuõlut (*Weißbier*). Proovi kindlasti, sest nii mõnigi neist võib saada sinu uueks lemmikuks.

Saksamaa kõrgeim mägitoe viib kotkapesa

Neid paiku, mida siin olles külastada, leidub küllaga, üks ilusam kui teine. Kolm kõige populaarsemat viivad huvilise mäe tippu, mäe sisse ja mägede vahelise orgu.

Kotkapesana (The Eagle's Nest) tuntud Hitleri salapunker on ilmselt üks vastuolulisemaid turismiobjekte. Selle rajatise ajalugu ja eesmärk tekitavad paljudes hirmujudinaid. Seega pole ka ime, et 1960. aastal kaaluti hoone lammutamist, nagu seda tehti läheduses asuva Hitleri kodumajaga (Berghof). Mis silmist, see meelest. Läks aga teisiti ja nüüdseks on see üks külastatavaimaid paiku lähikonnas. Suurt rolli mängib kindlasti imekaunis vaade, mis maja terrassilt avaneb.

Kehlsteinhaus (nii kutsutakse seda maja Saksamaal) anti Hitlerile üle tema 50. sünnipäeval, et oleks koht, kus ta saaks külalisi vastu võtta. Majas oli kaks

Kehlsteinhaus ise paistab seal kalju otsas imeväike, suurema osa rajatise moodustavad sissepääsutunnel ja liftisaht.

Kehlsteinhaus on külastajatele avatud maist oktoobrini.

saali, köök ja mõned abiruumid, magamistube seal polnud. Räägitakse, et Hitler käis seal vaid kümme korda ja kõige pikem visiit kestis pool tundi. Maja ehitus ja teede rajamine mägedesse võttis aga aega 13 kuud, tööd tehti nii päeval kui ka öösel ja ehituse käigus hukkus 12 töölis. Lõpptulemus on aga muljetavaldav. Maja sissekäiguks on kaljusse raiutud lai autotunnel, 124 meetri pikkune ja kaetud üleni marmoriga. Ruumidesse pääsemiseks tuleb edasi sõita liftiga 124 meetri kõrgusele, mis võtab aega vaid 41 sekundit.

Maja kõrval on suur terrass ja siit avaneb vaade kogu ümbruskonnale, hea ilma korral näeb kuni 200 km kaugusele, kehva ilmaga puudub vaade aga sootuks. Siit ka soovitus, märke minemiseks oota selgemat ilma. Kaunist vaadet saab imetlema tulla ka matkaradu pidi, ilma bussita. Kes mäkketõusu liiga raskeks peab, võiks tagasi tules bussisõidust loobuda ja mäest alla jalutada.

Mis on peidus mäepõues?

Saksamaa vanimat, aastal 1517 rajatud soolakaevandust (Salzbergwerk Berchtesgaden), tasub külastada kõigil, kes sinnakanti satuvad. Seal käib palju lapsi ja peresid, samuti näeb seal gruppide viisi saksa pensionäre. Põnevust jagub kõigile. Juhul, kui valisid mäekoopa külastamiseks vihmase ilma, siis arvesta pikkade järjekordadega. Mõistlik on pilet internetis ette osta, siis pole kohapeal asjatut ootamist. Soolakaevandus asub sügaval mäe sees ja on täis pikki tunnelid. Nende läbimisel aitab jalavaeva vähendada miniatuurne kaevurirong. Rongis istutakse pingil kaksiratsi, nagu hobuse seljas, tihedalt üksteise selja taga. Ei mingit valehäbi, reis vastu reit ja sõit võib alata.

Kaevanduse kõige suuremat koobast kutsutakse Soolakatedraaliks (Salzkathedrale). Selle kõrgus on muljetavaldav ja võrdlus katedraaliga igati kohane. Kuulanud ära giidi jutu koopa ajaloo kohta, kustutatakse tuled. Ruumi täidavad heli- ja valgusefektid, koopa kõrge lagi mõjub nüüd taevaalaotusena. Vaatemäng on ülev ja mõjub kunstiteosena, ometi jutustab seegi lugu kaevanduse argipäevast.

Suuruselt teises koopas asub 150 meetrit sügav Peegeljärv.

Joogivee kraanid on peidetud puitpakudesse, osa vett koguneb puust künadesse. Taamal paistab aga väikelinnake Ramsau.

Sõit liugteel on närveköditav ja uskumatult kiire hoog võtab nii mõnegi külastaja kiljuma.

Otse Ramsau kiriku kõrvalt voolab mööda jääkülma veega mägi jõgi, mis jõuab välja Berchtesgadeni linnasüdamesse.

Põnevust lisab 40 meetri pikkune puudust liugtee, mis viib külastaja ülemiselt platvormilt koopa põhja. Muidugi on olemas ka alternatiiv treppide näol, kuid enamik eelistab siiski kiiret sõitu rahulikule kulgemisele.

Suuruselt teises koopas asub 150 meetrit sügav Peegeljärv (Spiegelsee), mis on tekkinud soola töötlemise käigus. Maa-alune järv ületatakse parvega. Seda sõitu saadab Austria helilooja Peter Wolfi loodud muusika, mis on kui ood soolakristallidele.

Põnevaid ruume, interaktiivseid eksponaate on kaevanduses küllaga. Selle kõige juures ära unusta kõige lihtsamat, katsuda käikude seinu, mis jätvavad kätele soolase meki.

Ja all orus, seal peegeldub järv...

Saksamaa kõige puhtama veega Kuningate järve (Königssee) imetlemiseks varuge aega vähemalt päeva jagu. Järv asub 600 meetri kõrgusel merepinnast, kaljuste mägede kindlas haardes, suurem osa kaldast on järsk ja ligipääsmatu. Selleks, et järve kaldal jalutada, tuleb läbi teha paadiretk, edasi-tagasi sõit kestab veidi üle tunni. Teine võimalus järvele läheneda oleks üle mägede ronides, aga see retk nõuab juba pikemat ettevalmistust ja aega. Mugavam on sõita elektripaadiga, mis viib külastajad ühele laugemale kaldaosale. Siin asuvad Püha Bartholomeuse kirik (St. Bartholomä) ja endine kuninglik suveresidents, mis nüüd töötab kohvikuna. Kohvikust saab muu hulgas osta siitsamast järvest püütud ja värskelt suitsutatud kala.

Sellest sadamast saavad alguse mitmed matkarajad. Neist ühe, umbes tunnise jalutuskäigu pikkuse raja sihtkohaks on liustukujääst moodustunud koobas, rahvasuus Jääkabel. Koopa seinad, põrand ja lagi, kõik on jääst, koopa keskel on sulaveejärv. Kuigi koobas on sellisena püsinud aastaid, on see varisemisohulik ja sisse minemine seotud suure riskiga. Võimsa mulje saamiseks piisab, kui minna vaid suudmeni.

Elektripaadid, mis turistide järvel sõidutavad, liiguvad nii vaikselt, et võib kuulda lainete loksumist vastu paadikeret ja muidugi linnulaulu. Sel sõidul kuuleb aga veel teisigi hääli, kui katuseluugid avatakse ja giid tõstab suule trompeti. Kõlab lühike fraas ja mäed kordavad seda kajana, uuesti trompet ja taas kaja seda kordamas. Kõik on täiuslikkuseni lihvitud, fraasipikkus, pausid ja kaja ning kokku saab kauni, Alpide mitmekülset ilu ilmestava meloodia.